

Αρρενωπότητες

ιστορίες για το φύλο και άλλες σχέσεις εξουσίας

Μιλάμε για το τέταρτο τεύχος του γν. Όλα τα κείμενα αφορούν την αρρενωπότητα. Πρώτο το κρατούμενο. Όπως κάθε τεύχος μας, έτσι κι αυτό, έχει μια μακριά ιστορία. Η ιδέα να ασχοληθούμε με το ζήτημα της αρρενωπότητας προέκυψε πριν από 4 χρόνια περίπου. Αρχίσαμε τότε να διαβάζουμε κείμενα, να συζητάμε και να γράφουμε. Ήταν δύσκολη υπόθεση όμως και στο μεταξύ μας προέκυψε μία άλλη ιδέα, να σκεφτούμε πάνω στο ζήτημα της νόσου και των μεταφορών της. Αφήσαμε στην άκρη της αρρενωπότητας, βγάλαμε το τρίτο τεύχος και επανήλθαμε μετά. Δεύτερο το κρατούμενο.

Στο μεταξύ πράγματα άλλαξαν μέχρι να φτάσουμε στην έκδοση του τεύχους, π.χ. το φύλο ως αναλυτικό εργαλείο συζητιέται όλο και περισσότερο μέσα στους κινηματικούς κύκλους. Παρόλα αυτά τα κείμενα που γράψαμε τότε, μαζί με κείμενα που γράψαμε τώρα, και κείμενα άλλων που τα διαλέξαμε, αποφασίσαμε να τα μοιραστούμε με τους άλλους και τις άλλες. Τρίτο και τελευταίο κρατούμενο.

Εργαλείο για την κατανόηση και τον στοχασμό μας εξακολουθεί να είναι η εμπειρία μας. Ξεινάμε από τις στιγμές που καταλαβαίνουμε να σχετιζόμαστε με την αρρενωπότητα και ψάχνουμε να καταλάβουμε κάτι. Για να αποδομίσουμε την σχέση ιεραρχίας ανάμεσα στα δύο νόμιμα φύλα. Ψήγμα ιστορίας πρώτο.

Στην πορεία της διαδικασίας αυτής καταλαβαίναμε ότι εκεί που νομίζαμε ότι την πιάναμε η αρρενωπότητα μας γλιστρούσε, σαν σε κύκλο γυρνούσαμε γύρω της και τα ερωτήματα απλώς πλήθαιναν. Μετά θυμηθήκαμε κάτι που έχουμε ξαναπεί, ότι *η δύναμή μας είναι στα ερωτήματά μας*, και είπαμε να συνεχίσουμε. Ψήγμα ιστορίας δεύτερο.

Μετά καταλάβαμε ότι πολλά από τα κείμενά μας αντιμετωπίζουν την αρρενωπότητα με συγκαταβατικότητα και σχεδόν συμπάθεια, και τους φορείς της σαν υποκείμενα προς περιθάλψη. Που καλό κι αυτό και χρήσιμο, αλλά η αμηχανία μας κυριεύσε όταν συνειδητοποιήσαμε ότι μπορεί και να ξεχνάμε όλη την βία της εξουσίας που έχουμε υποστεί, εμείς κι άλλοι και άλλες γύρω μας. Και αποφασίσαμε ότι πρέπει να καταδείξουμε αυτή την πτυχή της εμπειρίας μας. Γιατί η κυρίαρχη αρρενωπότητα υποτιμάει και κακοποιεί το αλλόκοτο χωρίς να υφίσταται κυρώσεις. Και είπαμε ε όχι! Οπότε σκεφτήκαμε και γράψαμε πάνω σε αυτό. Γιατί για να προχωρήσουμε χρειαζόμασταν να αναμετρηθούμε με την κυρίαρχη εκδοχή της αρρενωπότητας, που η βία της είχε και έχει υλικές συνέπειες πάνω στα σώματά μας. Και εμείς είμαστε εδώ για να *κρατήσουμε αυτά τα σώματα που πονάνε*.

Ψήγμα ιστορίας τρίτο και τελευταίο.

Το τεύχος αυτό μιλάει για τις αρρενωπότητες στον πληθυντικό αριθμό (αρρενωπότητα στις φυλακές, στον κινηματικό δρόμο, στο πατρικό σπίτι, στο ποδόσφαιρο, στο σεξ, αρρενωπότητα των λεσβίων, των τρανς και των αλλόκοτων, των εργατών, του μπαμπά...). Αυτό γιατί το ένα σύστημα των φύλων, το σύστημα που δίνει όνομα στο σώμα και νόημα στη βιολογία, παράγει πολλές υποκειμενικότητες, παράγει διαφορετικές αρρενωπές επιτελέσεις καθώς αυτές διαμορφώνονται και από άλλα πεδία εξουσίας (όπως το έθνος, η τάξη, η φυλή, η σεξουαλικότητα, η συγγένεια). Η πολιτική μας, μέρος της οποίας είναι αυτό το τεύχος, αντιλαμβάνεται την αντεξουσία, την αντι-εξουσία, την κριτική στην εξουσία και την προσπάθεια αποδιοργάνωσής της, να περνάει μέσα από μια ανάλυση για το φύλο, μέσα από μια προσπάθεια αποδόμησης αυτών των σχέσεων εξουσίας, μέσα από μια αναζήτηση των τρόπων που οι θεσμοί πατάνε πάνω στην έμφυλη συγκρότηση του υποκειμένου προκειμένου να το ελέγξουν, να το πειθαρχήσουν.

Να πούμε ξανά ότι η έμφυλη συγκρότηση του εαυτού είναι φυσικοποιημένη: «Έτσι γεννηθήκαμε», «είναι βιολογία», «υπάρχουν παντού στην φύση δύο φύλα» – άρα δεν είναι οι πολιτισμοί που δίνουν νόημα στην βιολογία ή στο σχήμα του σώματος – παντού, πάντα και από πάντα υπήρχε ο άντρας και η γυναίκα και ο ένας αγγελικά πλασμένος για την άλλη! Μαζί με την συγκρότηση του εαυτού ως έμφυλου φυσικοποιείται και η εξουσία του φύλου. Οπότε δεν την βλέπουμε, δεν είναι ορατή, άρα δεν υπάρχει, οπότε η μόνη εξουσία που υπάρχει είναι εκείνη που φαίνεται, εκείνη που μπορούμε να την δούμε να μας καταπιέζει. Η

κατασταλτική. Ο μπάτσος, το αφεντικό, ο δικαστής, ο ελεγκτής, ο γυμνασιάρχης, ο δεσμοφύλακας, ο (τρομο)νόμος. Υπάρχει όμως και η άλλη μορφή της εξουσίας, η παραγωγική, η εξουσία που παράγει τα υποκείμενα, που παράγει τις επιθυμίες, που καθορίζει τις δυνατότητες του τι μπορούμε να γίνουμε. Το φύλο είναι μια από αυτές τις εξουσίες. Γιατί το κοινωνικά «νόμιμο» φύλο είναι το κοινωνικά «νόμιμο» υποκείμενο.

Θα επιχειρήσουμε εδώ μια μεταφορά. Αν βλέπαμε το φύλο σαν το κράτος, θα μπορούσαμε να τα δούμε και τα δύο ως μηχανισμούς παραγωγής επιθυμιών και πειθαρχησης. Το κράτος είναι ανίκητο, το φύλο είναι φυσικό, πολίτες του κράτους και πολίτες του φύλου είναι όσοι μπορούν να ανταποκριθούν στις προδιαγραφές, στις εντολές τους. Δηλαδή, προτείνουμε να κοιτάζουμε για λίγο το φύλο και το κράτος σαν ρυθμιστικές εξουσίες που διαχειρίζονται την ένταξη και τον αποκλεισμό των υποκειμένων.

Συχνά το ξεχνάμε, αλλά η αφετηρία της πολιτικής που κάνουμε είναι η εμπειρία μιας βίας. Μια βία που προκύπτει από την ποινικοποίησή μας ως υποκειμένων που δεν φέρουν την «σωστή» σεξουαλικότητα, την «σωστή» θηλυκότητα, την «σωστή» αρρενωπότητα. Είναι η βία του να μην αναγνωρίζεσαι μέσα στις κυρίαρχες αναπαραστάσεις του εαυτού και γι' αυτό να τιμωρείσαι. Το φύλο/κράτος έχει προνοήσει την επιβολή τιμωριών για τα αλλόκοτα σώματα και τι αλλόκοτες επιθυμίες μας, οι οποίες τιμωρίες εφαρμόζονται από τους Θεσμούς του κράτους (παράδειγμα: ποιες σχέσεις μου τυγχάνουν προνομίων, ποιος επιλέγει το φύλο που αναγράφεται στην ταυτότητά μου). Οι τιμωρητικές πειθαρχίες εφαρμόζονται όμως και από τους πολίτες της τάξης του φύλου/κράτους, εκείνους που εποικούν σωστά το φύλο, όταν –μας– λένε ‘οι άντρες δεν κλαίνε’, ‘οι γυναίκες μιζοκλαίνε’, ‘δεν θα ήθελα το παιδί μου να ‘βγει’ ομοφυλόφιλος’, ‘οι αδερφές μου την σπάνε’, ‘οι λεσβίες είναι σιχαμένες’, ‘οι τρανς είναι τέρατα’, αλλά και τα άλλα τα ανεπαίσθητα: ‘γιατί οι γκέι ασχολούνται μόνο με το σεξ;’, ‘είσαι παλικιάρι!’, . Τέτοιοι πολίτες είμαστε ενδυνάμει όλοι και όλες.

Η δική μας πολιτική στοχεύει ανάμεσα στα άλλα, να εφεύρει εργαλεία για την κατανόηση του συστήματος του φύλου, της συνείδησης του φύλου, μια κατανόηση που θα αναπτύξει μια εγρήγορση για το που στεκόμαστε ο καθένας και η καθεμία μέσα στις σχέσεις εξουσίας, οπότε και ποια προνόμια έχουμε, πότε τα χρησιμοποιούμε, αλλά και να καταδείξει την φυσικοποιημένη βία της εφαρμογής του φύλου, που είναι αόρατη και όσο είναι αόρατη θα είμαστε μόνο θύματά της. Παλεύουμε να φέρουμε στο πεδίο του λόγου, διεκδικώντας χώρο για όλα αυτά που σαν χωρίς κόστος εξοβελίζονται στο πεδίο του μη πολιτικού, επειδή έχουν πολιτικοποιηθεί ως φύση.

Οι αρρενωπότητες αυτού του τεύχους, είναι οι εν δυνάμει σχέσεις εξουσίας στις οποίες μπορεί να συμμετέχουμε και είναι παράλληλα η εν δυνάμει άρνηση εμπλοκής στον ανταγωνισμό εξουσίας και ιεράρχησης του φύλου. Μιλάμε για το φύλο και την εμπειρία του, προσπαθώντας να διαγράψουμε λίγο από τον λόγο που μας έχει κατασκευάσει. Το φύλο/κράτος συνεχίζει παρόλα αυτά να είναι εκεί έξω και εδώ μέσα και εμείς συνεχίζουμε να καλούμε τις φυσικοποιημένες πολιτισμικές κατασκευές σε μονομαχίες. Πεδίο μάχης ας είναι εκτός από τα σώματά μας και τα θεμέλια της εξουσίας.

Συνημμένα:
arrenopotita_einai.avi
untitled.avi
greek_history_xy.avi

queericulum vitae

www.qvzine.net

αυτόνομο στέκι, 9/6/2011